

F. t. l. om amtscentraler m. v.

amtscentraler for undervisningsmidler, og betænkning nr. 621 følger dette forslag op ved at stille forslag om, at der etableres et landsdækkende system af regionale centraler for undervisningsmidler til dels at varetage de opgaver, som de fælleskommunale samlinger og skolecentralerne hidtil har varetaget hovedsageligt for folkeskoleområdet, dels at varetage de tilsvarende opgaver for de øvrige uddannelsesområder, herunder de private skoleformer, bortset fra universiteter og højere læreanstalter.

For folkeskolen indebærer forslaget herefter i alt væsentligt ingen forandringer, idet der stort set er tale om en videreførelse af de hidtidige fælleskommunale samlingers og skolecentralernes virksomhed, og man vil derfor i vidt omfang kunne bygge videre på de bestående institutioner. Som bilag til nærværende lovforslag er optaget en oversigt over de bestående institutioner og deres geografiske placering.

For de øvrige uddannelsesområder er det på nuværende tidspunkt ikke muligt nøjagtigt at fastslå behovenes omfang. Det må her være væsentligt, at centralerne opbygges på en sådan måde, at man sikrer, at behovene registreres og kanaliseres, således at udbygningen af centralernes virksomhed med henblik på at opfylde disse behov vil kunne ske gradvis.

I forbindelse med denne udbygning kan det nævnes, at det i betænkning nr. 621 forudsættes, at der træffes aftaler om etablering af effektive låneveje mellem folkebibliotekerne og centralerne for undervisningsmidler, således at alle ressourcer udnyttes bedst muligt. Aftalerne bør blandt andet indeholde regler for folkebibliotekernes formidling af lån til enkeltlånere fra centralerne for undervisningsmidler. Desuden forudsættes det, at amtsrådet tager op til overvejelse, hvorledes det praktiske samarbejde mellem centralbiblioteket og amtscentralen om afgrænsning af arbejdsopgaverne kan tilrettelægges med henblik på den bedst mulige koordination særlig med hensyn til anskaffelser og biblioteksteknisk service.

Der kan endvidere peges på muligheden af, at man i forbindelse med opbygningen af universitetscentre overvejer, om der kan opnås fordele for begge parter ved at samarbejde på overenskomstmæssig basis.

Spørgsmålet om, hvorvidt man fremtidigt skal placere ansvaret for den samlede overbygningsfunktion hos kommunerne, amtskommunerne eller begge steder er udførligt behandlet i betænkning nr. 621.

Udvalgets flertal går ind for, efter at have afvejet dels hensynet til brugerne, dels hensynet til den bedst mulige koordinering og dels økonomiske hensyn, at det må anses for at være en naturlig amtsop-

gave at drive overbygningscentralerne, og foreslår i overensstemmelse hermed, at ansvaret for denne virksomhed henlægges til amtsrådene. Om udvalgets nærmere begrundelse og om mindretallets indstilling henvises til betænkningen, s. 21 ff.

Nærværende lovforslag er i overensstemmelse med udvalgsflertallets indstilling, således at det foreslås, at amtscentralerne drives af amtsrådene. Det bemærkes dog herved, at navnlig de informative funktioner vil kunne decentraliseres gennem oprettelse af afdelinger efter de enkelte amters særlige behov.

Det bemærkes endvidere, at amtscentralerne etableres som et tilbud til kommunerne, som herefter ikke afskæres fra selv at supplere dette tilbud efter behov.

Det forudsættes, at amtsrådene tager initiativ til forhandling med de fælleskommunale samlinger med henblik på en løsning af de praktiske problemer, der måtte være i forbindelse med videreførelse af virksomheden i overensstemmelse med nærværende lovforslag.

Man skal endelig henlede opmærksomheden på, at Københavns og Frederiksberg kommuner ikke er omfattet af bestemmelserne i lovforslagets kapitel 1, idet disse kommuner ikke indgår i en amtskommune.

B. Landscentral for undervisningsmidler.

Forslaget om en landscentral for undervisningsmidler tilsigter at virkeliggøre de tidligere nævnte betænkningers forslag om etablering af en central institution på undervisningsmiddelområdet, idet det bemærkes, at det hermed tillige tilsigter at skabe rammer for de funktioner, som iflg. *betænkning nr. 425/1966 om administrative og økonomiske problemer i forbindelse med anvendelse af audio-visuelle hjælpemidler i undervisningen* var foreslået henlagt til et såkaldt av-institut i undervisningsministeriet. Endelig søges der med landscentralen skabt den administrative forudsætning for, at Danmarks Radios undervisningsafdelings virksomhed kan overgå fra licensfinansiering til finansiering over undervisningsministeriets budget, jfr. den enstemmige indstilling i *radiokommissionens betænkning (nr. 592/1970)* og betænkningen „*Voksenundervisning i radio og TV*“ fra Danmarks Radio (arbejdsgruppens 2. betænkning 1966).

I de nævnte betænkninger understreges betydningen af, at det centrale organ får karakter af en forbrugerinstitution på undervisningsmiddelområdet. Der henvises herom til de særlige bemærkninger til § 9.

Visse af landscentralens opgaver vil være fastlagt ud fra hensynet til, at den skal fungere som over-